U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce: Z. D.,** zastoupený Mgr. Dagmar Dřímalovou Rezkovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2008, č. j. OAM-59/VL-10-08-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2010, č. j. 4 Az 10/2009 - 64,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatele Mgr. Dagmar Dřímalové Rezkové, advokátce se sídlem Muchova 9/223, Praha, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 30. 3. 2010, č. j. 4 Az 10/2009 - 64, kterým byla podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2008, č. j. OAM-59/VL-10-08-2008. Tímto rozhodnutím nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz.), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu;

b) krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Kasační stížnost není dle názoru Nejvyššího správního soudu přijatelná.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že uplatněné stížní důvody podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. Je přesvědčen, že jeho kasační stížnost splňuje kritéria přijatelnosti, neboť přesahuje jeho vlastní zájmy, a to zejména proto, že v zemi jeho původu jsou neustále porušována lidská práva a ačkoliv se situace v Bělorusku jeví jako relativně stabilní, jde pouze o formální stav.

Žalovaný se měl více zabývat otázkou udělení doplňkové ochrany, zejména vzhledem k existenci zákona č. 71 - 3, který zavádí tresty za diskreditaci republiky. Žalovaný při svém rozhodování nemohl vyloučit závažné problémy stěžovatele s běloruskými státními orgány v případě návratu do země původu, které by souvisely zejména s délkou jeho pobytu v zahraničí. Žalovaný vycházel ze zpráv ze země původu vydaných ještě před účinností výše uvedeného zákona. Stěžovatel trvá na tom, že v případě návratu do země bude vystaven takovému jednání státních orgánů, které zakládá důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu, což nebylo jak žalovaným, tak ani městským soudem posouzeno.

Z uvedených důvodů stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na správní spis a zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení. V případě stěžovatele neshledal žalovaný existenci důvodů k udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu a trvá na tom, že obavy stěžovatele z návratu do země původu nejsou oprávněné. Navíc státní orgány České republiky neposkytují žádným běloruským úřadům informace o tom, kdo v České republice o mezinárodní ochranu žádá.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nespatřuje ve skutečnostech namítaných stěžovatelem v kasační stížnosti přesah jeho vlastních zájmů, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

Dle ustálené judikatury zdejšího soudu je poskytnutí azylu zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů.

Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu možného porušení práv. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva

a svobody s ní spojené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72).

Stěžovatel v žádosti o mezinárodní ochranu, založené ve správním spise, uvedl, že z Běloruska odjel do České republiky na návštěvu kamaráda, líbilo se mu zde, a proto v České republice již zůstal. Důvodem, pro který stěžovatel žádá o udělení mezinárodní ochrany, je snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Dále stěžovatel uvedl, že se obává návratu do Běloruska, protože by mohl být uvězněn a mohlo by mu být ublíženo, protože žádal v České republice o azyl jako vlastizrádce. V bydlení v Bělorusku nevidí budoucnost své rodiny. V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 22. 1. 2008 stěžovatel uvedl, že z vlasti odjel rovněž z ekonomických důvodů.

Žádný z těchto stěžovatelem uváděných důvodů však není z hlediska ustanovení § 12 zákona o azylu relevantní.

Ekonomické důvody nejsou v souladu s konstantní judikaturou zdejšího soudu důvodem pro udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43).

Stěžejní námitky stěžovatele se týkají jeho obavy z návratu do Běloruska, zejména z důvodu účinnosti zákona č. 71 - 3 a z něj plynoucích možných represí ze strany státních orgánů vůči němu. Tyto obavy však nemohou být dle názoru Nejvyššího správního soudu relevantním důvodem pro poskytnutí mezinárodní ochrany. Jak je zřejmé z odůvodnění rozhodnutí žalovaného i z odůvodnění napadeného rozsudku, toto tvrzení bylo pečlivě posouzeno, zejména v souvislosti se zprávami ze země původu založenými ve správním spise. Z těchto zdrojů zcela jednoznačně plyne závěr, že dosud není znám případ, že by žadatelé o azyl byli po návratu do Běloruska z tohoto důvodu stíháni. Stěžovatel rovněž neuvádí, že byl jakkoliv politicky činným či jinak aktivním, a proto by k němu měly běloruské státní orgány přistupovat odlišně, než k ostatním navrátivším se osobám.

Dle ustanovení § 14a zákona o azylu se žadateli, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, udělí doplňková ochrana, existují-li v jeho případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je občanem, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Jaké situace jsou podle zákona považovány za vážnou újmu, stanoví taxativní výčet v § 14a odst. 2 zákona o azylu. Ze stěžovatelových tvrzení ani z dostupných informací, zejména z informativních či výročních zpráv a ze zpráv o stavu dodržování lidských práv v Bělorusku, založených ve správním spise, neplyne, že by stěžovateli rovněž hrozilo, že po návratu do vlasti bude z důvodu dlouhodobého pobytu v zahraničí vystaven takovému jednání státní moci, které by zakládalo důvod pro udělení doplňkové ochrany. Zdejší soud ověřil, že se žalovaný otázkou udělení doplňkové ochrany dle

ustanovení § 14a zákona o azylu dostatečně zabýval, v dostatečném rozsahu zjistil skutkový stav věci a opatřil si důkazy. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že dle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41). Se stěžovatelem byl pohovor veden za účasti tlumočníka z ruského jazyka, k protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany neměl žádné připomínky ani nežádal jeho doplnění. Rozhodnutí správního orgánu je velmi podrobně odůvodněno a zabývá se všemi stěžovatelem tvrzenými skutečnostmi i ve vztahu k otázce udělení doplňkové ochrany.

Nejvyšší správní soud současně vyhodnotil, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany městského soudu, který se svým postupem neodchyluje od výše uvedené konstantní judikatury. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovená zástupkyně stěžovatele, Mgr. Dagmar Rezková Dřímalová, advokátka se sídlem Muchova 9/223, Praha, doložila Nejvyššímu správnímu soudu dne 14. 3. 2011 vyúčtování odměny a náhrady hotových výdajů, sestávající se ze 2 úkonů právní služby v hodnotě 2100 Kč, spočívajících v převzetí věci, včetně studia spisu u soudu a konzultace se stěžovatelem podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a sepisu doplnění kasační stížnosti, tedy podání ve věci samé dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky. Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží i náhrada hotových výdajů dle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby, celkem tedy 600 Kč. Mgr. Dagmar Rezková Dřímalová není dle sdělení soudu plátcem daně z přidané hodnoty, celková výše přiznané odměny proto činí 4800 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu